

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 1Cdo/67/2014                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 1413215278                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 29.09.2016                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Janka Cisárová           |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2016:1413215278.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov Vlastníkov bytov a nebytových priestorov bytového domu súpisné č. 3148 v Bratislave, Saratovská 6, v zastúpení DOMING, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Nejedlého 51, IČO: 35 790 768, zastúpeného advokátskou kanceláriou RASLEGAL, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Františkánske nám. 3, proti žalovanému U., bývajúcemu v W., zastúpenému advokátskou kanceláriou BUZINGER & PARTNERS s.r.o., so sídlom v Bratislave, Námestie Martina Benku 15, IČO: 47 253 401, o zaplatenie 2 601, 89 € s príslušenstvom a vydanie predbežného opatrenia, vedenej na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 6 C 304/2013, o dovolaní žalobcov proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 12. decembra 2013 sp. zn. 3 Co 638/2013, takto

### rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava IV (ďalej len „súd prvej inštancie“) uznesením z 23. októbra 2013 č. k. 6 C 304/2013-66 konanie vo veci a konanie o predbežnom opatrení zastavil z dôvodu neodstrániteľného nedostatku procesnej podmienky a to spôsobilosti byť účastníkom konania označených žalobcov, pre ktorý nebolo možné v konaní pokračovať (§ 19 O.s.p., § 104 ods. 1 O.s.p.) a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

2. O odvolaní žalobcov Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) uznesením z 12. decembra 2013 sp. zn. 3 Co 638/2013 rozhodol tak, že potvrdil napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne stotožňujúc sa s jeho právnym názorom o nedostatku procesnej podmienky konania a to spôsobilosti byť účastníkom konania označených žalobcov. Poukázal na to, že nakoľko bol návrh podaný subjektom, ktorý nemá spôsobilosť byť účastníkom konania, nemohlo dôjsť k jeho „upresneniu“, či špecifikácii s poukazom na priložený výpis z listu vlastníctva, keď fyzické osoby uvedené na liste vlastníctva neboli označené ako žalobcovia v súlade s § 79 ods. 1 O.s.p.; dodal, že v priebehu konania nemôže preto dôjsť ani k procesnému nástupníctvu či k zámene označených žalobcov a vzhľadom k uvedenému poukaz žalobcov na priame zastúpenie nemá v predmetnej veci význam pre

rozhodnutie.

3. Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podali žalobcovia dovolanie s tým, že súdy im odňali možnosť konať v zmysle § 237 ods.1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“). Podľa ich názoru sú rozhodnutia súdu nepreskúmateľné a arbitrárne a založené tiež na nesprávnom právnom posúdení. Výslovili presvedčenie, že výklad, ktorý oba súdy zaujali je neprípustne formalistický, ktorý nemá oporu v zákone, ani v judikatúre Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Ústavného súdu Slovenskej republiky. Žiadali preto rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu navrhol dovolanie ako nedôvodné a neprípustné zamietnuť; zároveň žiadal priznať náhradu trov dovolacieho konania. Zastával názor, že rozhodnutie odvolacieho súdu je správne, bolo vydané v súlade s platným právnym poriadkom Slovenskej republiky, je riadne a dostatočne odôvodnené v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p., ako aj v súlade s ústavnými kritériami pre riadne odôvodnenie rozhodnutia vyplývajúcimi z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, Ústavného súdu Slovenskej republiky aj Európskeho súdu pre ľudské práva.

5. Dovolateľ podal k vyjadreniu žalovaného repliku, v ktorej odmieta závery predložené žalovaným.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o dovolaní [§ 35 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)] po zistení, že dovolanie bolo podané k tomu oprávneným subjektom, zastúpeným advokátom v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 C. s. p., skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania, či dovolanie je procesne prípustné a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

7. Podmienky prípustnosti dovolania Najvyšší súd Slovenskej republiky posúdil podľa právneho stavu účinného ku dňu podania dovolania, teda podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (Čl. 2 ods. 1 a ods. 2 a Čl. 3 ods. 1 C. s. p.).

8. V danom prípade dovolanie bolo podané 10. februára 2014. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C. s. p., ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá C. s. p., (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

9. Podľa právneho stavu účinného do 30. júna 2016 bolo dovolaním možné napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťal (viď § 236 ods. 1 O.s.p.). Dôvody prípustnosti dovolania proti rozsudku vymedzoval § 238 O.s.p. a proti uzneseniu § 239 O.s.p. Dovolanie bolo prípustné proti každému rozhodnutiu tiež vtedy, ak v konaní došlo k závažnejším procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p.

10. V danom prípade je dovolaním napadnuté uznesenie, dovolanie ale nesmeruje proti uzneseniu so znakmi niektorého z uznesení uvedených § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Dovolanie žalobcov teda v zmysle § 239 O.s.p. nevyvolalo účinky, ktoré by podľa právneho stavu do 30. júna 2016 umožňovali uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

11. Dovolanie žalobcov by bolo prípustné iba vtedy, iba ak v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O.s.p. Žalobcovia procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. nenamietali a vady tejto povahy ani nevyšli v dovolacom konaní najavo.

12. Žalobcovia tvrdia, že im bola odňatá možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Odňatím možnosti konať pred súdom sa v zmysle tohto ustanovenia rozumel procesne nesprávny postup súdu znemožňujúci účastníkovi konania realizáciu jeho procesných oprávnení [v zmysle § 18 O.s.p. mali účastníci rovnaké postavenie a súd bol povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na

uplatnenie ich práv - vid' napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazeráť do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

13. Namietaná nepreskúmateľnosť rozhodnutia bola už dávnejšou judikatúrou považovaná nie za procesnú vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., ale za tzv. inú vadu konania, ktorá prípustnosť dovolania nezakladá (vid' R 111/1998). Na tom zotrvalo aj neskoršie zjednocujúce stanovisko R 2/2016; obsah spisu nedáva žiadny dôvod pre uplatnenie druhej vety tohto stanoviska - v dovolaní napadnutom rozhodnutí sú zreteľne vysvetlené jeho podstatné dôvody.

13.1 Najvyšší súd už v minulosti konštatoval, že ak je niektoré rozhodnutie (prípadne) nepreskúmateľné, neznesie sa tým účastníkovi konania uskutočňovať jemu patriace procesné oprávnenia; ani vtedy nezostáva „procesne bezbranným“ (vid' napríklad rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 7 Cdo 1367/2015). Vo viacerých rozhodnutiach tiež uviedol, že ak je účastník konania presvedčený, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia je nedostatočne odôvodnené alebo preskúmateľné, má plne zachované právo namietat túto nesprávnosť v procesne prípustnom opravnom prostriedku (porovnaj rozhodnutia sp. zn. 3 Cdo 89/2011, 3 Cdo 145/2012, 3 Cdo 158/2012, 3 Cdo 648/2015, resp. 1 ECdo 10/2014).

13.2. Judikatúra, na ktorú odkazuje strana v dovolaní, podľa ktorej nedostatočné odôvodnenie môže založiť prípustnosť a dôvodnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. a nielen inú vadu konania, nie je judikatúrou ustálenou, ale práve naopak, došlo ňou k odchýleniu sa od dovtedy stabilizovanej judikatúry súdov Slovenskej republiky. Táto bola následne aktualizovaná, spresnená a ustálená, a to práve vyššie zmieneným zjednocujúcim stanoviskom R 2/2016.

13.3. V tejto súvislosti žiada sa pripomenúť, že Ústavný súd Slovenskej republiky sa v náleze z 30. januára 2013 sp. zn. III. ÚS 551/2012 „väčšinovým názorom svojich senátov priklonil k tej judikatúre najvyššieho súdu, ktorá prijala záver, že nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., ale len tzv. inú vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.“. K podobným záverom dospel aj v ďalších rozhodnutiach napr. sp. zn. I. ÚS 184/2010, III. ÚS 184/2011, I. ÚS 264/2011, I. ÚS 141/2011, IV. ÚS 481/2011, III. ÚS 148/2012, IV. ÚS 208/2012, III. ÚS 551/2012, IV. ÚS 90/2013, IV. ÚS 196/2014, I. ÚS 287/2014, I. ÚS 606/2014, I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015, III. ÚS 288/2015.

14. Vo vzťahu k identifikácii žalobcu, či žalobcov súd prvej inštancie postupoval správne, keď uvedenú vadu posúdil ako nedostatok návrhu na začatie konania, upozornil na ňu a pokúsil sa o jej odstránenie postupom podľa § 43 O.s.p. podľa ktorého sa postupovalo tiež vtedy, ak v návrhu nie je jednoznačne vyjadrené, či bola za účastníka označená fyzická, resp. fyzické osoby (konkrétni vlastníci bytov) alebo právnická osoba (správca). Následne čo právny zástupca strany vytknutú vadu odmietol odstrániť súd prvej inštancie zaoberal sa otázkou existencie procesnej podmienky a to spôsobilosti byť účastníkom konania na strane žalobcov. Dôsledne totiž rozlišoval medzi vadou návrhu a nedostatkom podmienky konania, ktoré sú navzájom nezameniteľnými pojmami procesného práva. Zákonnú požiadavku riadneho označenia strany sporu nemožno preto v žiadnom prípade označiť za prílišný formalizmus. Civilná žaloba v procesnom zmysle je procesný úkon, ktorým sa žalobca obracia na súd s návrhom, aby o jeho práve proti určitému žalovanému autoritatívne rozhodol. Presné vymedzenie strán (predtým účastníkov) v žalobe je v sporových veciach (prevažne, nie však výlučne i v nesporových) bezvýmnočným požiadavkom individualizácie žaloby. Dostatočne jasná, zrozumiteľná a nezameniteľná identifikácia žalobcu a žalovaného je esenciálnou a obligatórnou náležitosťou každého návrhu na začatie konania (§ 79 ods. 1 O.s.p.) Realizáciou názoru žalobcov, že na identifikáciu žalobcov postačuje k návrhu priložiť internetový výpis z listu vlastníctva by v právnych vzťahoch dochádzalo k vážnemu narušaniu právnej istoty. V civilnom konaní je nemysliteľné, že by sa určenie žalobcu a žalovaného prenechávalo niekomu inému, napr. súdu. To je dôsledok súkromnoprávnej povahy uplatňovaných práv a prejav dispozičnej a prejednávacej zásady. Strany musia byť presne označené v žalobe aj preto, aby im súd mohol garantovať

rovnosť a uplatnenie všetkých procesných práv od samého začiatku konania. Strany sporu predstavujú individualizačný prvok žaloby. S názorom dovolateľov, že nesprávnym postupom súdov oboch stupňov boli poškodení a že týmto postupom bolo im odňaté právo na spravodlivý proces nemožno súhlasiť. Boli to totiž samotní žalobcovia, ktorí označili za žalobcu, resp. žalobcov niekoho, kto nemá spôsobilosť byť účastníkom konania, čím zabránili súdu, aby sa uplatneným návrhom meritórne zaoberal.

15. Prípustnosť dovolania do 30. júna 2016 nezakladalo (a účinky umožňujúce meritórny dovolací prieskum nevyvolávalo) ani to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočívalo na nesprávnych právnych záveroch (viď najmä judikát R 54/2012, ale aj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014). V tomto smere dovolací súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní splnenia podmienok na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, na ktorých je rozhodnutie založené, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie prípustnosť dovolania nezakladá. Skutočnosť, že žalobca má odlišný právny názor, než konajúce súdy, bez ďalšieho nezakladá a nedokazuje ňou tvrdenú vadu podľa § 237 písm. f/ O.s.p.

16. Z dôvodov uvedených vyššie dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie žalobcu, ktoré bolo podľa právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016 procesne neprípustné, nevyvolalo účinkov umožňujúci uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu, ktorý by zostal zachovaný aj po tomto dni (§ 470 ods. 2 CSP). Najvyšší súd preto jeho dovolanie odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP.

17. Dovolací súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.